

PROSPEKT MOJEGA KRAJA

4. GEOGRAFSKI NATEČAJ Štanjel 2016

Na naslovnici:

Nike Klun, 8. r. in Žiga Klun, 6. r.

OŠ Majde Vrhovnik

Na prvi strani:

Maša Korečič, 14 let

OŠ Šturje Ajdovščina

PROSPEKT MOJEGA KRAJA

Štanjel, oktober 2016

GEOGRAFSKI NATEČAJ PRIREJAJO:

OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen

OŠ Dutovlje

Društvo likovnih pedagogov Primorja

Društvo učiteljev geografije Slovenije

KOORDINATORJI PROJEKTA:

Igor Lipovšek

Vlasta Markočič

Tanja Samec

STROKOVNA KOMISIJA:

Predsednica: mag. Lea Nemec

Člana: mag. Igor Lipovšek,
Danilo Ravbar, prof.

GEOGRAFSKO ZAMIŠLJANJE POKRAJINE

Tatjana Resnik Planinc

V geografiji in tudi v drugih vedah se je redko kateri izraz pomensko tako spreminjal oziroma nadgrajeval in bil predmet tolikih razprav kot ravno izraz **pokrajina**. Ob uvedbi v geografijo v začetku 20. stoletja je bila pokrajina najprej razumljena le kot vidni izraz človekovega okolja, šele kasneje pa je bilo to pojmovanje dopolnjeno s procesi in funkcijami. V družbeni geografiji se je pod vplivom fenomenologije sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja začel razvijati nov, povsem drugačen način preučevanja človeka in okolja, ki je predstavljal kritiko tedaj splošno uveljavljenega objektivnega pristopa v prostorskih znanostih. V geografiji je postala pomembna subjektivna izkušnja prostora, povezana z znanjem in spomini, s katerimi je proučevanje pokrajine preseglo zgolj morfološko analizo in postalo interpretativno (Urbanc et al. 2016).

Umetnostni zgodovinar Mitchell se je močno približal kompleksnemu pomenu pokrajine, saj je po njegovem mnenju pokrajina slika narave, ki jo posreduje družba (kultura). Pri tem pojmuje pokrajino kot zastopan in kot prikazan prostor, kot okvir in kot vsebino znotraj okvira, kot realen prostor in kot njegov privid (Mitchell 1994). Heidegger (2006, 42) meni, da je bistvo kraja zbiranje stvari v njihovi sopripadnosti, Crowther (2006, 57) pa opozarja še na časovno dimenzijo. Dejstvo je, da se v pokrajini poleg prostorske vedno zrcali tudi časovna dimenzija, saj je današnja podoba pokrajine rezultat preteklih dejavnosti ter procesov in se v tem oziru tesno prepleta z njeno dediščino in zgodovino.

Ob tem moramo omeniti koncept **geografskega zamišljanja**, ki je v slovenski geografiji razmeroma nov termin, tako da uveljavljene slovenske ustreznice za »*geographical imagination*« in »*imagined* (tudi »*imaginative*«) *geographies*« še ne obstajajo. V tujini so se ti izrazi, povezani z dojemanjem prostora preko slik, besedil in diskurzov, začeli uveljavljati s postmodernimi pristopi v družbenih teorijah, ki so v veliki meri vplivale tudi na geografijo. Temeljijo na ideji, da je prostor vse manj materialen in vse bolj metaforičen. Ključen je bil prispevek literarnega teoretika Saida, ki je zapisal, da »... je povsem mogoče, da mnogim predmetom, prostorom ali časom pripisujemo vlogo in nadevamo pomene, ki pridobijo vrednost objektivne realnosti šele potem, ko smo jim vse to že pripisali« (Said 1996, 75). Po njegovem mnenju to še posebej velja, ko gre za nenavadne stvari, tujce in podobno – bolj kot dejstva so nam

pomembne predstave, ki jih imamo o njih. Na podlagi teh spoznanj je Said uvedel pojem imaginativna geografija ali zamišljena geografija, ker je način določanja geografskih razlik med »nami« in »drugimi« lahko povsem poljuben. Različna besedila (vključno z učili!) s strokovno veljavo močno vplivajo na naše predstave o nečem. Bolj ko se besedila o nečem kopičijo, bolj to postaja tradicija, diskurz. Na ta način ustvarjamo »vedenje« in ga predajamo naprej kot nekaj »splošno znanega«, kar pride še posebno do izraza, ko to vedenje iz različnih vzrokov težko preverimo na terenu. Analogno z imaginativno geografijo je vpeljal tudi pojem imaginativne zgodovine, kjer imamo namesto s prostorom opraviti s časom, pri čemer gre za čas, ki je zelo drugačen in oddaljen od našega (Urbanc et al. 2016).

Dolgo časa je veljalo prepričanje, da se mišljenje odvija na verbalni ravni. Arnheim pa je v delu Vizualno mišljenje (1969) zagovarjal tezo, da mišljenje ni neodvisno od podob, saj so po njegovem podobe in mišljenje neločljivo povezani/a. Ob tem ne moremo mimo dejstva, da je **vizualnost** tesno povezana z geografijo; za njo so grafične podobe od nekdaj bile in bodo po vsej verjetnosti tudi v prihodnje zelo pomembne pri oblikovanju znanja in pri njegovem podajanju. Res pa je, da je kljub temu, da je vizualnost vgrajena v samo bistvo geografije, šele ob koncu 20. stoletja postala predmet geografskega preučevanja. Prej je bila večinoma razumljena kot dopolnilo oziroma dodatek k geografskemu znanju (Urbanc et al. 2016). Z idejo geografskega zamišljanja in tako imenovanim »vizualnim obratom« v humanistiki in družboslovju je vizualnost zlasti prek fotografij, grafov in zemljevidov postala primarni vir preučevanja in orodje v kulturnih in zgodovinskih analizah (Rose 2001; Crang 2003; Driver 2003; Matless 2003; Rose 2003; Cosgrove 2006; Duncan in Duncan 2009). Tuan (1974) pravi, da humanistično usmerjenih geografov pokrajina ne zanima kot del ozemlja, ampak kot vizualna in estetska izkušnja. Pod vplivom humanističnih in behaviorističnih idej je Cosgrove (2008) pokrajino opredelil kot »način videnja«. S tem je pokrajina dobila novi dimenziji: kognitivno in izkustveno, pri čemer ni nujno, da pokrajino zaznavamo le vizualno, lahko jo tudi vonjamo, poslušamo.

Izhajajoč iz več študij, ki opozarjajo na moč **kurikula** za oblikovanje geografskega zamišljanja in na možnosti (zlo)rabe (Ross 2000; Novoa et al. 2002; Morgan 2008), smo se v sklopu projekta *Šolski učbeniki kot orodje za oblikovanje geografskih predstav o slovenskih pokrajinah* (Urbanc et al. 2016) v študiji osredotočili na analizo fotografij v izbranih učbenikih za osnovno in srednjo šolo ter na njihov vpliv na predstave učencev in dijakov. Oblikovanje predstav je odvisno od gledalca, od njegovega

osebnega pogleda in kulturnega okolja, iz katerega izhaja (Whyte 2002). Vsakdo po svoje sprejema informacije, jih filtrira in predrugači ter preoblikuje v njemu lastno predstavo. Šola pri tem nosi prvenstveno vlogo, saj vpliva na otroke in mladostnike v njihovem najbolj dojemljivem in občutljivem obdobju. Zato kurikulum oziroma posamezni učni načrti, nad katerimi bdi država, in posledično vsebina nekaterih predmetov, zlasti družboslovja in geografije, odločilno oblikujejo pogled na pokrajino in na vlogo posameznika v njej. Pri učilih je izjemnega pomena, da so tudi slike, risbe, zemljevidi in podobna sredstva, ki pripomorejo k lažjemu razumevanju kompleksnejših vsebin, ustrezno pripravljena, saj za dojetje snovi ni vseeno, kakšne oz. katere podobe se pojavljajo v njih (Urbanc et al. 2016).

Izhajali smo iz predpostavke, da sta vpliv šole in **oblikovanje geografskih predstav** pri mladih v tesni povezavi, saj otroci in mladostniki velik del informacij dobijo v šoli. Predmeti, ki mladim prinašajo sporočilo o naravi družbenih in prostorskih odnosov, in bi morali biti zaradi te svoje moči še posebej pod drobnogledom, so poleg že omenjenih družboslovja in geografije še družba, državljanska in domovinska vzgoja ter etika, naravoslovje, okoljska vzgoja, slovenščina, spoznavanje okolja, zgodovina in umetnostna zgodovina.

Učiteljevo glavno vodilo pri poučevanju je učni načrt. Zato smo z analizo, kako cilji, kompetence, spretnosti in sposobnosti, zapisani v učnih načrtih in katalogih znanja, prikazujejo slovenske pokrajine in kakšne predstave o njih posredno oblikujejo, ter na podlagi vsebin, ki so zapisane v učnih načrtih in katalogih znanja, poskusili ugotoviti, kako država kot izdajateljica učnega načrta/kataloga znanja in učitelji kot uresničevalci le-tega prikazujejo slovenske pokrajine v vzgojno-izobraževalnem procesu oz. kakšne predstave o njih sooblikujejo z učenci in dijaki pri pouku (Urbanc et al. 2016).

Analiza (Urbanc et al. 2016) je pokazala nično ali pa majhno vključevanje tako učnih ciljev kot kompetenc, spretnosti in sposobnosti povezanih z dojetjem pokrajine oziroma oblikovanja predstav o pokrajinah v učne načrte oz. kataloge znanja. V skladu s pričakovanji je glede kvantitativne zastopanosti pojma pokrajina izjema le predmet geografija. Ugotovljeno je tudi bilo, da formalni učni okvir (učni načrti/katalogi znanja) ne poudarja, izpostavlja oziroma preferira posameznih pokrajin Slovenije, posameznega pokrajinskega tipa ali določenih prvin pokrajine. Obenem je analiza intervjujev urednikov učbenikov (Urbanc et al. 2016) pokazala, da se subjektivnost urednikov glede deleža prikaza

posameznih pokrajin v učbenikih podreja učnim načrtom. V negeografskih učbenikih so prikazi pokrajin pogojeni s tematikami, ki jih besedila obravnavajo.

Izkazalo se je, da učenci in dijaki svoje predstave o pokrajini gradijo prvenstveno na privlačnih turističnih danostih določene pokrajine in romantično doživljajski podobi določene pokrajine in šele potem na najbolj značilnih naravnogeografskih danostih ali rabi površja v določeni pokrajini. Mladi torej pokrajine doživljajo bolj emocionalno ali pa jih povezujejo s splošno znanimi kraji, npr. Blejsko jezero, Aljažev stolp ipd. (Urbanc et al. 2016).

Ob dejstvu, da si med vzgojno-izobraževalnim procesom mladi lahko preko ciljev, ki so obvezni del učnih načrtov, gradijo svoje predstave o slovenskih pokrajinah, je pomembno, da učitelji kot usmerjevalci vzgojno-izobraževalnega procesa posebno pozornost namenijo izboru slikovnega gradiva (fotografije, modeli, zemljevidi, posnetki ipd.), ki odslikava dejansko (realno) stanje v pokrajini (Urbanc et al. 2016).

Viri in literatura

- Arnheim, R. 1969: Visual thinking. Berkeley, Los Angeles, London.
- Cosgrove, D. 2006: Geographical imagination and the authority of image. Franz Steiner Verlag.
- Crang, M. 2003: The Hair in the Gate: Visuality and Geographical Knowledge. Antipode 35-2.
- Crowther, P. 2006: Po Heideggru: kraj skulpture. Filozofski vestnik, 3, 45-66, 2006. Ljubljana.
- Driver, F. 2003: On Geography as a Visual Discipline. Antipode 35-2.
- Duncan, N., Duncan, J. 2009: Doing Landscape Interpretation. The SAGE Handbook of Qualitative Geography. Sage.
- Heidegger, M. 2006: Umetnost in prostor. Filozofski vestnik, 3, 39-43, 2006. Ljubljana.
- Ivanuš Grmek, M. 1999. Učni načrti obveznega šolanja po letu 1944 v Sloveniji. V: Sodobna pedagogika, št. 4/99, Ljubljana, 154-169.
- Matless, D. 2003: Gestures around the Visual. Antipode 35-2.
- Mitchell, W. J. T. 1994: Landscape and power. University of Chicago.
- Morgan, J. 2008: Contesting Europe: representations of space in English school geography. Globalisation, Societ. and Educ. 6-3.
- Novoa, A., Lawn, M. (eds.) 2002: Fabricating Europe: the formation of an education space. Kluwer Academic Publishers.

- Rose, G. 2001: Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials. Sage Publications Ltd.
- Rose, G. 2003: 'Just how, exactly, is geography visual?' Antipode 35.
- Ross, A. 2000: Curriculum: construction and critique. London, New York.
- Said, E. W. 1996: Orientalizem: zahodnjaški pogledi na Orient. Ljubljana.
- Tuan, Y-F. 1974: Space and place: a humanistic perspective. Geographical Review, Vol. 65.
- Urbanc, M., Ferk, M., Fridl, J., Gašperič, P., Ilc Klun, M., Pipan, P., Resnik Planinc, T., Šmid Hribar, M. 2016: Oblikovanje predstav o slovenskih pokrajinah v izobraževalnem procesu. Geografija Slovenije 34. Ljubljana: Založba ZRC, v tisku.
- Whyte, I. D. 2002: Landscape and History since 1500. London.

PROSPEKT MOJEGA KRAJA

Maks Fabiani velja za vsestranskega ustvarjalca. Pri svojem delu je vedno začel »iz pogleda na celoto, na mesto in kraj, na njegov značaj, njegov duh, na vse tisto, kar ga dela prepoznanega« (Koželj, J., 2015). Prav ta pogled si s Fabianijem delijo tudi avtorji 4. geografskega natečaja Po Fabianovih poteh z naslovom Prospekt mojega kraja.

Avtorji so pri oblikovanju prospektov večinoma izhajali iz svojega domačega kraja, ki so ga največkrat poskušali vpeti v širši lokalni ali državni nivo. Duh kraja so poskušali prikazati prek:

- lastnih ali »sposojenih« fotografij s spleta;
- zgodb / legend z geografsko noto;
- izbora za geografsko stroko mogoče malce nevsakdanjih vsebin, ki pa delujejo sveže, zanimivo in prepričljivo;
- premišljenim izborom likovnih elementov, gradiv in detajlov;
- tehnično in oblikovno dodelano izvedbo ...

Odlika Fabianija je bila, da je znal slediti času in njegovim potrebam. Tako je v svoj arhitekturni izraz vključeval vedno nove slogovne prvine. Tej ideji so sledili tudi avtorji prispelih del, saj je večina v svoj prospekt vključila QR kode, dostope do spletnih povezav, kar nakazuje na razumevanje današnjih potreb posameznika pri raziskovanju novih krajev s pomočjo novih tehnologij.

Istočasno je večje število avtorjev sledilo trendom, ki so v prejšnjih natečajih prinesla uspeh. Posamezniki so »razstavili« v preteklosti uspešne ideje in jih oblikovali na novo z lastno vizijo. Sledili so Fabianovi preroški misli:

»Vedno pride čas obnove,
ki zahteva nujne spremembe,
to je čas rušenja starih in uvajanja novih elementov,
saj na svetu ni prostora za negibne stvari.«

Avtorji, ki so natančno analizirali v preteklosti uspešna dela in so to znanje implicirali v sveže in nove perspektive, so se izkazali za izjemno uspešne.

Fabianiju je vsaka zgrajena stavba istočasno predstavljala tako interpretacijo nečesa starega kot inspiracijo za nekaj novega (v prihodnosti). Verjamemo, da bo letošnji izbor nagrajencev predstavljal nastavek naslednji generaciji avtorjev geografskega natečaja. In ti bodo spet rušili poznano in uvajali nove ideje, saj je svet okrog nas dinamičen in ne nudi prostora negibnim stvarjem. Prav zato se že veselimo novih idej in smernic, ki jih bo začrtala naslednja generacija v letu 2018. Vabljeni, da se pridružite našemu izzivu.

ODLOČITEV KOMISIJE

Žirija v sestavi mag. Lea Nemeč (predsednica komisije), mag. Igor Lipovšek in Danilo Ravbar, prof. (člana komisije) je 8. 7. 2016 pregledala 58 osnovnošolskih (iz 26 osnovnih šol) in 2 srednješolska izdelka in ugotovila:

- število osnovnošolski izdelkov in sodelujočih osnovnih šol je v primerjavi s predhodnim bienalom naraslo;
- vsi poslani izdelki so prispeli pravočasno in razen enega ustrezajo vsem razpisnim merilom;
- veliko avtorjev se je odločilo za »nenavadno obliko prospekta« (npr. oblike jame, padala, hrasta, grba...) ali 3D obliko, ki pa jo avtorji velikokrat niso uspeli nadgraditi z vsebino, ki bi nakazala korelacijo med izborom same oblike prospekta in predstavitvijo kraja. Večkrat se je zgodilo, da je zanimiva oblika prospekta pritegnila, vsebina pa je na žalost sledila ideji »izkaznica kraja« in nikakor ni podpirala izbora oblike. Posebna vrednost predstavljenih 3D oblik je možnost njihovega zlaganja in s tem porast praktičnosti njihove uporabe.
- pri izboru vsebine avtorji v večini primerov sledijo ideji naravnogeografskega in družbenogeografskega orisa in izven tega koncepta redkokdaj izstopajo. Prav zato imajo toliko večjo vrednost izdelki, ki poskušajo geografijo kraja prikazati skozi malce drugačen okvir, npr. preko zgodb / legend, ki jih podprejo z geografskimi dejstvi ali preko povezave reliefa z razvojem posameznih gospodarskih dejavnosti v samem naselju. Splošna ugotovitev je, da avtorji velikokrat

samo nizajo številne podatke v želji, da bi predstavili svoj kraj čim bolj natančno, pri tem pa izgubljajo rdečo nit predstavitve. Kvantiteta podatkov v teh primerih ne pomeni pridobivanje na kvaliteti prospekta, saj bi bilo veliko bolje, če bi avtor vztrajal le pri eni zgodbi in le-to razvil do konca;

- posebna pohvala velja avtorjem, ki so v prospekte vključili svoje lastne fotografije in slike. V enem primeru je avtor celo samostojno izdelal grafe na podlagi statističnih podatkov, kar nakazuje na napredno računalniško znanje. Na tem mestu velja opozoriti, da se še vedno ponekod pojavlja odsotnost citiranja, ali pa je to preohlapno in iz zapisa ni razvidno s katerega spletnega naslova je posamezno gradivo povzeto. Izbor fotografij v večini primerov ni namenjen le dekoraciji, ampak so vezane na razumevanje procesov v pokrajini;
- prospekti, ki so preišljeno pristopili k izboru črkovnega sloga teksta in naslovov, so pridobili na kvaliteti končne podobe;
- v želji, da bi izpolnili zahtevana merila po uporabi vsaj treh prvin, so številni prospekti uporabili zemljevid kot ozadje. S to idejo ni nič narobe, dokler so merilo, vsebina in kvaliteta zemljevida uporabljeni preišljeno in usmerjeno v samo sporočilo prospekta. V trenutku, ko se ta načela ne pokrivajo, zemljevid deluje kot moteča kulisa besedilu, ki je »nalepljen« nanj;
- prospekti z dobro izbrano barvno shemo, ki sovpada z barvami fotografij so pridobili na kvaliteti;
- izbor in količina teksta pomembno vplivata na preglednost prospekta in s tem tudi privabljata ali odbijata možnega bralca;
- številni avtorji vključujejo v prospekte sodobne tehnične elemente, kot so QR kode, povezave na spletne strani, kar je izjemnega pomena, saj si danes življenja brez informacij pridobljenih preko spleta pravzaprav ne znamo več predstavljati. Zagotovo si danes vsak človek želi doma ali že na kraju samem poiskati informacije o izbrani lokaciji, zato so sodobni tehnični elementi na prospektih še kako zaželeni in potrebni.
- izdelki, ki so likovno izčiščeni in tehnično dovršeni delujejo prepričljivo. Prav dovršenost na zgoraj zapisanih področjih daje prospektom možnost nadgradnje npr. v turistični prospekt /zgibanko predstavljenega kraja. Istočasno zaradi svoje tehnične dovršenosti taki prospekti omogočajo možnost direktne reprodukcije, kar je za bodočega morebitnega naročnika izjemno pomembno. Prav s slednjim je lahko presežen nivo natečaja, saj prospekt v tem primeru ne bi bil le izdelek namenjen enkratni predstavitvi (razstava natečaja), temveč bi soustvarjal uradno podobo kraja

skozi daljše obdobje na lokalnem nivoju. In če bi to uspelo kateremkoli prispelemu prospektu, bi to veljalo za izjemno dodano vrednost geografskega natečaja Po Fabijanovih poteh.

Komisija je izdelke pregledala, razvrstila in jih nagradila po merilih:

- zastopanost v razpisu zahtevanih elementov;
- vizualni vtis in privlačnost (oblika prospekta, slog črk ...);
- geografska izvirnost (izbor predstavljene vsebine, tematskih zemljevidov ...);
- likovna izvirnost (izbor barv, fotografij, postavitev, avtorske fotografije / slike / risbe ...);
- dovršeno oblikovanje in tehnična izvedba;
- možnost direktne reprodukcije.

Število srednješolskih izdelkov in njihova kakovost komisije nista prepričala, zato v srednješolski kategoriji ni bilo podeljeno nobeno priznanje. V osnovnošolski kategoriji je komisija podelila tri zlata priznanja, dve srebrni priznanji in dve bronasti priznanji.

V osnovnošolski kategoriji je komisija prvič podelila tudi zlato kolekcijo.

mag. Lea Nemec

NAGRAJENI PROSPEKTI

ZLATA KOLEKCIJA OŠ Šempas Mentorica: Patricija Pregrad

Kot celotna kolekcija izstopa z vidika:

- izbora črkovnega sloga in barvnih shem;
- podpore vsebine prek slikovnega gradiva;
- dovršenega oblikovanja in tehnične izvedbe, kar prospektom kolekcije daje možnost nadgradnje v turistične zgibanke.

ZLATA PRIZNANJA

Taja Pavlin, 15 let

OŠ Šempas

Mentorica: Patricija Pregrad

Nik Škarabot, 13 let

OŠ Šempas

Mentorica: Patricija Pregrad

Nina Pelicon in Jaka

Mladovan, 13 let

OŠ Šempas

Mentorica: Patricija Pregrad

SREBRNI PRIZNANJI

Maša Korečič, 14 let

OŠ Šturje Ajdovščina

Mentor: Martin Štinjek

**Nike Klun, 13 let in Žiga Klun,
12 let**

OŠ Majde Vrhovnik

Mentorja: Nina Farič in

Andrej Pohleven

BRONASTI PRIZNANJI

Katarina Babič, 15 let

OŠ Naklo

Mentorica: Daša Ganna

Mahmoud

Jakob Čehovin, 15 let

OŠ Branik

Mentor: Jernej Krečič

OSEK
Taja Pavlin, 15 let
OŠ Šempas

Odlike prospekta Osek so:

- avtorske fotografije Taje Pavlin, ki delujejo prepričljivo, saj so povezane s predstavljeno vsebino;
- kreativen način zgibanja;
- dobro premišljen slogan zapisan v obliki verza (»Še vedno imamo zase plac, sonce in burjo ...), vsebina katerega se kot rdeča nit vleče skozi izbrane naravne in družbene značilnosti naselja;
- izbor črkovnega sloga tako samega teksta kot naslovov;
- dovršeno oblikovanje in izvedba dajeta možnost direktne reprodukcije.

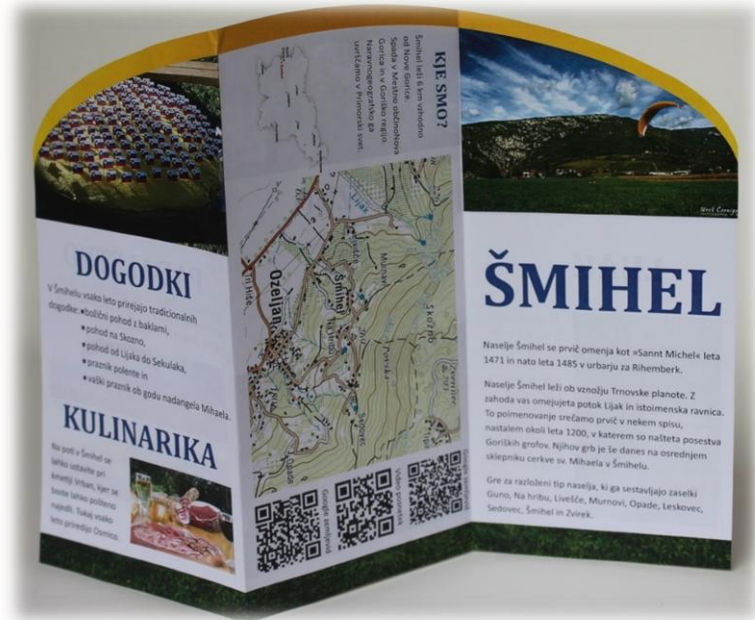

OZELJAN
Nina Pelicon in Nejc Mladovan, 13 let
OŠ Šempas

Avtorja prospekta Ozeljana sta klasično zloženko naredila atraktivno prek:

- postavitve besedila in fotografij, ki večjo količino besedila razbijeta na manjše in s tem berljive enote;
- izbora vsebine, ki presega informacije klasične »izkaznice« kraja, saj ponuja doživetje lokalne turistične ponudbe;
- izbire modernega črkovnega sloga;
- dobro izbrane barvne sheme, ki sovпада z barvami fotografij.

ŠMIHEL
Nik Škarabot, 13 let
OŠ Šempas

Prospekt Šmihel izstopa zaradi:

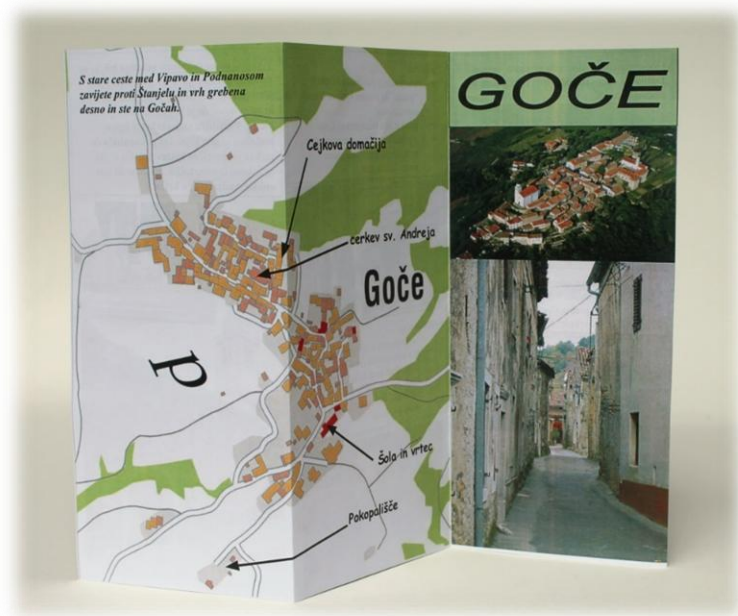
- izbora vsebine (kulinarika, padalstvo, relief), ki predstavlja geografijo kraja na svež in zanimiv način;
- oblike »padala«, preko katerega je smiselno nakazana povezava s predstavljeno vsebino;
- inovativnega izbora formata papirja;
- dobrega izbora fotografij, ki barvno podpirajo koncept »padala«;
- kvalitetne tehnične in oblikovne izvedbe, ki omogoča razvoj prospekta v turistično zgibanko kraja.

POSTOJNSKA JAMA
Katarina Babič, 15 let
OŠ Naklo

Avtorica je:

- inovativno vzpostavila povezavo med vsebino in obliko prospekta o Postojnski jami;
- z izborom črne barve za ozadje dosegla vtis temne jame, skozi katero se prebijaš do njenih značilnosti. Te so predstavljene v svetlih barvah in tako delujejo zelo kontrastno v odnosu do črnega ozadja.

GOČE
Jakob Čehovin, 15 let
OŠ Branik

Prospekt Goče izstopa, ker:

- avtor zelo dobro razume moč fotografije, prav zato izbor in postavitve fotografij delujeta prepričljivo;
- izbira zelene barve ozadja podpira sporočilnost fotografij.

DOLINA MED ROŽAMI
Nike in Žiga Klun, 13 in 12 let
OŠ Majde Vrhovnik

Prospekt izstopa zaradi:

- načina zgibanja in predstavitve ključnih informacij s slikovnim materialom;
- odlične izbire barv v barvni shemi;
- kvalitetne tehnične izvedbe.

SONCE, VODA, BURJA, SVOBODA ... sprejmi zeleni izziv

Maša Korečič, 14 let

OŠ Šturje Ajdovščina

Avtoričin propekt izstopa:

- s kreativnim konceptom predstavitve v slogu razglednic (upoštevane so vse tehnične značilnosti razglednice);
- vsaka razglednica je vsebinsko zaključena zgodba, podprta tako z besedilom kot z avtorsko sliko in sloganom.

KOMENTARJI K POHVALJENIM PROSPEKTOM

Nuša Horvat, 9. r.: Potujem v Beltince: POHVALA: Komisija je pohvalila princip, da se ime prospekta prelije v obliko torbe in vsebino oz. razloge za potovanje.

Sara Dakaj, 9. r.: Vipava: POHVALA : Komisija je pohvalila pristop z žetoni, ki dajejo temeljne informacije, skupaj pa so lahko obesek za ključne.

Pija Žiberna, 9. r.: Križ in Šepulje: POHVALA: Komisija je pri prospektu Križ in Šepulje pohvalila dober izbor fotografij in zemljevid.

Luka Florjan In Matic Požeg, 7.r.: Litija in njene znamenitosti: POHVALA: Komisija je pohvalila možnost, da se prospekt postavi v obliki tetraedra.

Sinja Spasenič Likar, 6. r.: Škrbina: POHVALA: Med tremi kakovostnimi prospekti s te šole, komisija izpostavlja prospekt Škrbina zaradi zemljevida.

Žan Ribnikar In Kristjan Pintarič, 9. r.: Lom pod Storžičem: POHVALA: Od prospektov OŠ Križe je komisijo najbolj prepričal Lom pod Storžičem zaradi fotografij in navajanja virov.

Pia Zupančič: Križevci Pri Ljutomeru: POHVALA: Komisija je pohvalila prospekt Križevci pri Ljutomeru zaradi likovno izjemno prepričljive naslovnice.

Lara Ropič Bizjak, 9. r.:Radovljica: POHVALA: Komisija je pohvalila enostavno zasnovo, ki lahko stoji v obliki prizme.

Bor Pogačnik, 7. r. in Maja Papler, 8. r.: Slovenska zibelka kovaštva – Kropa POHVALA: Komisija je pohvalila vizualnost naslovnice ter grafov.

Maša Cvetežar, 7. r.: Litija: POHVALA: Komisija je pohvalila izhodiščno obliko – situlo.

Jan Korečič Černe, Občina Kanal ob Soči: POHVALA: Komisija je pohvalila dobro povezanost zemljevida in besedila ter podob.

Ana Šišakovič Bizjak, 9. r.: Bolnica Franja: POHVALA: Komisija je pohvalila pristop, ko skritost bolnišnice v soteski ponazori tudi v odpiranju prospekta.

Maša Kralj, 9. r., **Tea Pirc**, 9. r., **Gašper Urbančič**, 9. r.: Komisija je pohvalila izbor, ki je kakovosten in raznovrsten. Oblike oz. naslovnice so obetavne in vabljive.

Matevž Kutin, 8. r.: Z zgodbami na pot po Polhograjskem: POHVALA - Komisija je pohvalila celostno zasnovo, ki povezuje zemljevid, slike in besedilo.

Maša Verhovnik, 9. r.: Radlje ob Dravi: POHVALA - Izmed obeh dobrih prospektov je komisijo bolj prepričal zložen, ki ga lahko uporabimo tudi kot kazalo za knjigo.

Hana Berendijaš in **Ana Pelcar**, 6.r: Krajevna skupnost Mačkovci: POHVALA - Komisija je pohvalila duhovito zasnovo, ki za narisanimi liki in dejavnostmi mačke razkriva KS Mačkovci.

Meta Djura, 9. r.: Ravne na Koroškem: POHVALA - Komisija je izpostavila učinkovitost z enostavnimi izraznimi sredstvi.

Larisa Prelac, 8. r.: Grčarice; **MARIJA SPASIĆ**, 8. b.: Knafljev trg (Ribnica): POHVALA - Komisija je pri Grčaricah pohvalila zasnovo, pri Knafljevem trgu pa fotografije.

Maša Kambič, 9. r.: Turistična kocka: POHVALA: Komisija je pri Turistični kocki pohvalila domiselni pristop, ki pa je uporabnostno manj prepričljiv.

Matej Svetina, 9. r.: ŠTORJE: POHVALA - Komisija je med dobrima prospektoma izpostavila Štorje zaradi sporočilne naslovne pokrajinske fotografije.

Alen Plavec, 9. r.: Kje so Slaptinci?: POHVALA - Komisija je pohvalila prospekt Kje so Slaptinci? zaradi informativnih fotografij in preglednosti.

Gaj Kolšek, 9. r.: Iščimo šmarške zaklade: POHVALA - Komisija je pohvalila prospekt, ker usmerja in vabi na spletno potovanje po kraju.

SEZNAM RAZSTAVLJALCEV, MENTORJEV IN ŠOL

OŠ Šturje Ajdovščina

Mentor: Martin Štinjek

Maša Korečič

OŠ Beltinci

Mentorica: Simona Vusič

Nuša Horvat, Zala Janža

OŠ Branik

Mentor: Jernej Krečič

Jakob Čehovin, Sara Dakaj, Boštjan Birsa

OŠ Dutovlje

Mentorica: Vlasta Markočič

Pija Žiberna, Vesna Ravbar

OŠ Gradec

Mentorica: Amalija Kadunc

Luka Florjan, Matic Požeg

OŠ Antona Šibelja – Stjenka Komen

Mentorica: Tanja Samec

Sinja Spasenič Likar, Jakob Rener, Žan Spačal

OŠ Križe

Mentorica: Martina Hribernik

Žan Ribnikar, Kristjan Pintarič, Naja Zupan,
Zala Obad, Manca Kutin, Tjaša Jazbec

OŠ Križevci

Mentorica: Metka Štuhec

Pia Zupančič, Jean Gal Vajs

OŠ Litija

Mentorica: Vesna Kosmač

Maša Cvetežar

OŠ Ledina – bolnišnična šola, Ljubljana

Mentor: Mirsad Skorupan

Domenic Dvojmoc

Mentorica: Patricija Mavrič

Jan Korečič Černe

OŠ Majde Vrhovnik Ljubljana

Mentorja: Nina Farič in Andrej Pohleven

Nike Klun, Žiga Klun

Škofijska gimnazija Antona Martina Slomška

Maribor

Mentorica: Mojca Đajić

Barbara Pliberšek, Ana Novak

OŠ Naklo

Mentorica: Petra Korenjak Marčun

Ana Šiškovič Bizjak, Ana Bajželj, Maja Drinovec

Mentorica: Daša Ganna Mahmoud

Katarina Babič

OŠ Bršljin, Novo mesto

Mentorica: Dunja Bukovec

Maša Kralj, Tea Pirc, Gašper Urbančič

OŠ F. S. Finžgarja Lesce

Mentorica: Sabina Časar Pretnar

Lara Ropič Bizjak

OŠ Staneta Žagarja Lipnica

Mentorja: Boštjan Kališnik in Mateja Fon Špitalar

Bor Pogačnik

OŠ Puconci

Mentorica: Mateja Žokš

Hana Berendijaš, Ana Pelcar, Jure Lazar

OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem

Mentorica: Simona Uranc

Meta Djura

OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica

Mentorica: Milka Jamnik

Larisa Prelac, Marija Spasić, Nika Žlindra

OŠ Semič

Mentor: Matej Matkovič

Manca Bremec, Ana Sever in Ema Nemanič, Maša Kambič

OŠ Srečka Kosovela Sežana

Mentor: Danilo Ravbar

Špela Poljšak, Marko Pleterski, Matej Svetina

OŠ Polhov Gradec

Mentorica: Barbara Trnovec

Matevž Kutin

OŠ Radlje ob Dravi

Mentorica: Branka Roškar

Maša Verhovnik, Tevž Vrečko

OŠ Sveti Jurij ob Ščavnici

Mentorica: Anita Zelenko

Barbara Brumen, Alen Plavec, Matjaž Mir in Rok Vohar

OŠ Šempas

Mentorica: Patricija Pregrad

Nina Pelicon, Jaka Mladovan, Nik Škarabot, Taja Pavlin

OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki

Mentorja: Tanja Kolšek in Marija Vodovnik

Gaj Kolšek

Ostali sodelujoči šoli:

OŠ Cankova

SŠ Domžale

7. BIENALE OTROŠKEGA PROSTORSKEGA OBLIKOVANJA PO FABIANIJEVIH POTEH
4. GEOGRAFSKI NATEČAJ PROSPEKT MOJEGA KRAJA
ZBORNİK IN KATALOG

Izdali: OŠ Dutovlje in OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen
Tekst: Beatriz Tomšič Čerkez, Lea Nemeč, Tatjana Resnik Planinc
Lektoriranje: Barbara Kovač Jurančič, Svetlana Škrk Kosmač, Sara Žagar
Fotografije: Vlasta Markočič
Oblikovanje: Tanja Samec
Grafična priprava in tisk: Grafika Soča d.o.o.
Število izvodov: 550

Štanjel, oktober 2016